

HRCKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 116 - SVIBANJ 2014.



ISSN 1821-3758





5 – Nogomet

8 i 9 – Mačka



10 – Upoznajmo
vršnjake

16 – Brkovi
za svakoga



18 – Eko kviz



22 – Maxi
osmosmjerka



I ovoga puta potrudili smo se za vas pripremiti još jedan ve-seo i razigrani broj. Što smo sve u njemu skrili potražite čitajući, odgovarajući na zadana pitanja, riješavajući kvizove, osmosmjerke i križaljke. Stalne rubrike nisu izostale, kao niti vaši radovi.

Sigurna sam kako svi znate da se Međunarodni dan obitelji obilježava 15. svibnja. Potrudite se svoju obitelj čuvati i voljeti tijekom cijele godine, ne samo toga dana. Predlažem vam da poslušate pjesmu »Čuvam mamu, čuvam tatu, da mi duže traju...« koju prekrasno pjeva dječji zbor Kikići, ali i djeca iz vrtića Marija Petković »Sunčica« i »Biser«. Čuvajte svoje obitelji!

Željka

Idući broj podlistka Hrvatske riječi »Hrcko« izlazi **6. lipnja**. Svoj primjerak ljetnjeg dvobroja potraži kod učiteljice ili na kioscima!

Impresum

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Urednica izdanja: Željka Vukov
Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Ivana Petrekanić-Siĉ, Marina Pluković,
Katarina Ćeliković, Zoltan Siĉ, Nevena Gabrić, Vladan Ćutura i Petar Tikvicki
Lektorica: Katarina Vasiļĉuk
Korektor: Mirko Kopunović
Tehniĉki prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Prometna moda

»Lijepo vrijeme mami nas van u igru i u nove pustolovine. Trčimo iz školskog dvorišta i jurimo doma kako bi se što prije mogli dočepati nogometa«, objasnio mi je prijatelj prije koji dan. Da, ja vjerujem da je to sve baš tako. Tako treba i biti. Hoće li bake i djedovi trčati? Ma, neee. To je vaša »dio posla«. Trebate se igrati, trčati, pjevati, biti veseli, ali i paziti. Opreza nikada dosta! Kako vi žurite iz škole, tako i odrasli žure svojim domovima. U svoj toj strci i igri važno je pridržavati se »pravila igre«. NIKADA se nemojte igrati na cesti. Dobro pazite gdje prelazite ulicu, i ako lopta ode baš na cestu, valja sačekati, pogledati s obje strane i tek onda krenuti po nju. »Pravila igre« postoje i na putu do škole, pa i do kuće, pridržavajte ih se! Čuvajte sebe i svoje prijatelje!

Iz šume znakova koja se na cesti skriva
zna se koja je staza prava, a koja kriva.
kojim smjerom tko smje ići,
i kako do škole sretno stići!

Kad veselo društvo cestom hoda
nek' pazi kakva je prometna moda.
Jedan iza drugog u kolonu nek' stupa,
jer pješaci i auti moraju skupa.

Semafor tri oka ima,
autima, pješacima... služi svima.
Svi koji u prometu kruže,
moraju znati čemu znakovi služe.

Cesta nije dječje igralište,
niti neko sjajno trkalište.
Na cesti se hoda spretno,
kako bi na cilj stig'o sretno!

Biciklisti moraju znati,
na cesti se pravila pridržati.
Ukoliko biciklističke staze nema
i njima se cesta sprema.

Kolnik znamo, autima služi,
nije mjesto gdje dijete kruži.
Nogostupom pješak šeta,
da ne bude vozačima meta.



Željka Vukov

NAJ STABLA

Najstarije stablo ima čak 9.500 godina. Otkriveno je u gorju na zapadu Švedske 2013. godine, a čitava šuma smreka stara je oko 8.000 godina.

Najveće stablo - General Sherman je sekvoja u Kaliforniji, stablo je staro između 2.300-2.700 godina, teži 1.985 tona, visoko je 83 m, a promjer debla je 11,1 m. Kroz stotine godina života ovo je stablo preživjelo mnogobrojne požare, klimatske promjene, pa čak i modernog čovjeka.

Najšire stablo - meksičko najpoznatije stablo, ogromno Tule stablo Arbol del Tule raste u blizini grada Oaxace. Ima najširi opseg koji u promjeru iznosi oko 66 metara i predstavlja jedinstveni spomenik prirode.

Najviše stablo - je sekvoja Hyperion, a visoko je nevjerovatnih 115,6 m. Staro je oko 700-800 godina, otkriveno je u udaljenom dijelu Nacionalnog parka Redwood u Kaliforniji 2006. godine.



Biljke

KRVOTOK I SRCE

Ljudsko tijelo

U ljudskom tijelu postoji oko **96.000** km krvnih žila.

Jedno krvno zrnce napravi potpuni krug u tijelu za samo **60** sekundi.

Srce otkuca oko **100.000** puta na dan. Žensko srce kuca brže od muškoga.



Izumi

BRZINOMJER

Brzinomjer je uređaj za kontrolu brzine kretanja vozila. Nezaobilazan dio svakog automobila, taksija ili kamiona izum je Josipa Belušića, rođenog 1847. godine u Županićima kod Labina. Velocimeter je postao sastavni dio pariških fijakera. Mjerio je brzinu, stajanje kola, vremenska trajanja vožnje i stajanja, broj osoba koje su prevežene, te vrijeme ulaska i izlaska putnika u fijaker. Sve ove karakteristike i danas nalazimo u tahografu, taksimetru i brzinomjeru, čiji je princip rada neznatno izmijenjen u odnosu na Belušićev velocimeter.



Eko savjeti



RECIKLIRAJMO

Recikliranje je izdvajanje materijala iz otpada i njegovo ponovno korištenje. Što znači: sakupljanje, izdvajanje, prerada i izrada novih proizvoda iz iskorištenih stvari ili materijala. Vrlo je važno najprije odvojiti otpad prema vrstama otpadaka. Mnoge otpadne materije se mogu ponovno iskoristiti ako su odvojeno sakupljene. Postoje centri za reciklažu, no svatko od nas može reciklirati! Kako? Primjerice: svoje male stvari možeš darovati nekome, to je također jedan čin recikliranja. Možeš praviti kompost od organskih ostataka, primjerice od kore krumpira, jabuka... Plastiku odvajaš posebno, staklo posebno... vrijedi pokušati - to je i za tvoje dobro!



ZAIGRAJMO NOGOMET...

NOGOMET je ekipni sport, trenutačno najpopularniji sport na svijetu. Igra se nogometnom loptom na pravokutnom terenu s travom ili umjetnom površinom. Golovi su smješteni jedan nasuprot drugoga na kraju igrališta. Cilj igre je ubaciti loptu u protivnički gol manevrirajući loptom bilo kojim dijelom tijela osim rukama. Jedino vratar (golman) može u ograničenom području igrati rukama. Pobjednik utakmice je ekipa koja na kraju utakmice zabije više golova.

IGRALIŠTE: Duljina od 90 do 120 m, širina 45 do 90 m. Duljina igrališta mora biti veća od njegove širine. Dulje granične linije zovu se AUT linije, a kraće, one za golove, GOL linije. U svakom od četiri kuta nalazi se KORNER LUK. Utakmica traje 90 minuta (2 x 45 minuta). Stanka između dva poluvremena traje 15 minuta.

NOGOMETNA LOPTA: Mora biti kožna, opsega – promjera 68 – 70 cm i težine od 410 do 450 g.

BROJ IGRAČA: Svaka ekipa smije imati najviše 11 igrača na terenu istovremeno. Da bi se odigrala utakmica, jedna ekipa mora imati najmanje 7 igrača na terenu.

Golovi su postavljeni na sredini svake gol linije, 2 vratnice od 2,44 m i grede od 7,32 m s mrežom.

GOL-AUT: Kada lopta cijelim obujmom prijeđe gol-liniju, a da gol nije zabijen, te pod uvjetom da je ekipa koja je napadala posljednja dirala loptu, gol-aut je dodijeljen ekipi koja se do kraja te akcije branila.

AUT: Kada lopta cijelim obujmom prijeđe aut-liniju, lopta je dodijeljena ekipi suprotnoj od one koja je posljednja dirala loptu.



Volite li nogomet? Ukoliko da, vjerujem da već dobro znate kako **SVJETSKO PRVENSTVO U NOGOMETU POČINJE 12. LIPNJA U BRAZILU!!!** Za koga ti navijaš?



SUDAC - Svaka utakmica ima glavnog suca i dva pomoćna suca, koji se nazivaju i linijskim sucima. Četvrti sudac mjeri vrijeme utakmice.

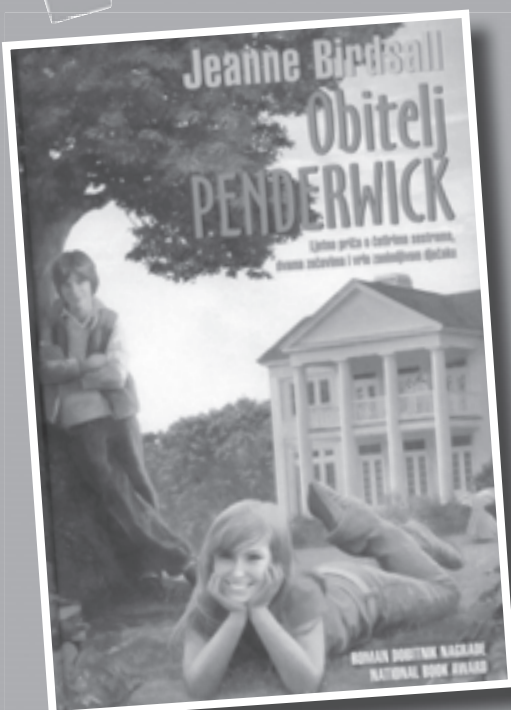
JEDANAESTERAC - Vrsta slobodnog udarca u nogometu, izvodi se 11 m ispred sredine gola. Samo vratar smije braniti gol od napadačeva udarca.

KORNER - Udarac iz kuta.

PREKRŠAJ - FAUL - Nesportski čin igrača prema protivniku, dodjeljuje ga glavni sudac. ZALEĐE - Ako je igrač bliži gol-liniji od suparnika i lopte.

KNJIGA BAŠ ZA MENE

STIHOLJUPCI



Jeanne Birdsall

Upoznajte sestre Penderwick. One su: odgovorna i praktična Rosalind, tvrdoglava Skye, sanjarka Jane i stidljiva malena Batty, koja se odbija pomaknuti ako s njom nisu njezina leptirova krila. Kad se sestre s ocem upute na ljetne praznike, očekuje ih veliko iznenađenje. Umjesto ruševne kolibe koju očekuju, naći će se na prekrasnom imanju Arundel i ubrzo otkriti divne vrtove, tavan pun skrivenog blaga i kuharicu koja peče najfinije medenjake na svijetu. No, najveće otkriće svakako je Jeffrey Tifton, sin kućevlasnika, koji će se ubrzo pokazati savršenim društvom za mnoge pustolovine. Jedna stvar je sigurna: bit će to ljeto koje sestre Penderwick neće tako skoro zaboraviti.

Roman Obitelj Penderwick: Ljetna priča o četirima sestrama, dvama zečevima i vrlo zanimljivom dječaku, doživio je popularnost među mladim čitateljima, o kakvoj mnogi autori mogu samo sanjati, osvojio je brojne nagrade, uključujući američku književnu nagradu National Book Award za najbolji roman za mlade i do sada je preveden na impresivnih osamnaest jezika, a možete ga posuditi i na Dječjem odjelu Gradske knjižnice u Subotici.

RUKE



Postoji više vrsta RUKU.

Na primjer – zaRUKE. To su takve RUKE koje nađu jedne druge RUKE i samo se s njima druže. Jedne druge brane i maze. Zajedno se igraju i spavaju.

Zatim postoje poRUKE. To su RUKE koje drugim RUKAMA nešto poručuju, domahuju, dojavljuju. Na primjer: »Kod nas je lijepo vrijeme.« »Tata je zločest.« »Dodite sutra.«

Zatim postoje – opoRUKE. To su RUKE koje drugim rukama daruju neke stvari kad same prestaju biti RUKE. OpoRUKE su tužne RUKE, makar poklanjaju zlatno prstenje, kuće i novac.

RUKAv nije prava RUKA, nego je RUKINA – nogavica, kao što je RUKAVICA RUKINA košulja.

Spomenut ću još jedne RUKE: bRUKE. Te RUKE uvijek nešto zauzlaju i zapetljaju. Tko ih ima, nije sretan.

Zvonimir Balog



Test za vjerne Isusove učenike

PROČITAJ PITANJA I PRONAĐI TOČAN ODGOVOR. ISPRED ODGOVORA UPIŠI ODGOVARAJUĆI BROJ PITANJA.

PITANJA

1. Večera slavna, na bezbroj slika narisana, kad na stol bijaše prvi puta hrana za vječnost dana.
2. Dvanaest prvih prvopričesnika, koji su s Isusom za stol sjeli i zajedno s njim tu večer kruh i vino jeli.
3. Taj kruh i vino... Što se u njima krilo? U što se to dvoje pretvorilo?
4. Što riječ »euharistija« znači, tko će točan odgovor naći?
5. Čega se na svakoj svetoj misi sjetite, što divno tada slavite?
6. Kako se naziva Isusovo Tijelo, kruh bijeli, što se pričesnicima na misnom slavlju dijeli?
7. Kada nam svećenik u pričesti »Tijelo Kristovo« veli, pobožnost će biti naš znamen, i reći ćemo kratko...



ODGOVORI

- ☐ ISUSOVO TIJELO I KRV
- ☐ ZAHVALNOST
- ☐ ISUSOVO USKRSNUĆE
- ☐ APOSTOLI
- ☐ POSLJEDNJA VEČERA
- ☐ AMEN
- ☐ SVETA HOSTIJA

U SUSRET...

50 dana nakon Isusova uskrsnuća, Crkva slavi svoj rođendan! Na taj se dan dogodio obećani silazak Duha Svetoga na apostole, a naši će krizmanici primiti darove Duha Svetoga u sakramentu svete potvrde. Ovaj blagdan zovemo DUHOVI ili PEDESETNICA.

SVETAC MJESECA...

Svakoga se dana osobno ispovijedao, svakoga je dana po deset sati druge ispovijedao – i tako 40 godina... Takav je bio naš, drugi po redu proglašeni hrvatski svetac, Leopold Bogdan Mandić. Nije putovao svijetom, ali se u sakramentu ispovijedi naputovao »prostranstvima duša« i tako »sjedčki dokoračao« do svetosti! Njegov spomendan smo proslavili 12. svibnja.

Njezino veličanstvo

MAČKA



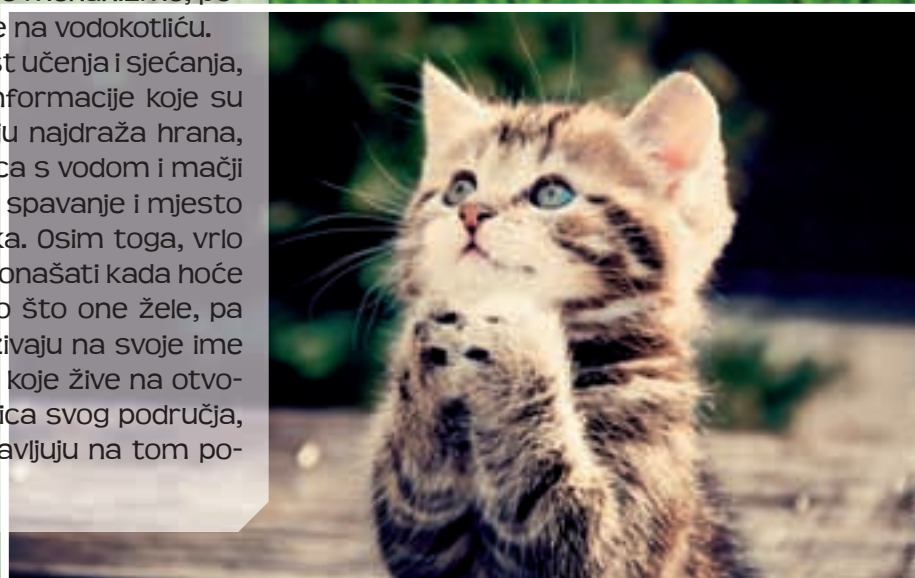
Ako su se ljubitelji mačaka našli uvrijeđeni kada smo za psa napisali kako je omiljeni kućni ljubimac, ovoga se puta ispravljamo i bit ćemo precizniji. Mačka, koja je puno starija od psa i spada u prvu pripitomljenu životinju, jer uz ljude živi najmanje 9.500 godina, spada među omiljene kućne ljubimce.

Domaća mačka

Domaća mačka ili kućna mačka, mali je mesožder, sisavac iz roda Felis. Postoji veliki broj raznih varijanti i formi domaćih mačaka, rasnih i običnih, ali postoje i bezrepe ili bezdlake mačke, zbog mutacije. One su vješti grabežljivci i poznato je kako za hranu love preko 1.000 različitih vrsta životinja. Komuniciraju glasom (mjaukanjem), predenjem, frktanjem, režanjem, škljocanjem i još oko stotinom drugih glasova, kao i govorom tijela.

Pametne mačke

Neke od njih se mogu naučiti, ili čak same mogu naučiti pokretati jednostavnije mehanizme, poput kvake na vratima ili ručice na vodokotliću. Mačke imaju veliku sposobnost učenja i sjećanja, koje koriste prije svega za informacije koje su im od neke koristi. Tu spadaju najdraža hrana, mjesto na kojem stoji posudica s vodom i mačji toalet, najudobnije mjesto za spavanje i mjesto na kojem stoji najmilija igračka. Osim toga, vrlo brzo otkriju kako se trebaju ponašati kada hoće čovjeka pridobiti da uradi ono što one žele, pa se tako posebice dobro odazivaju na svoje ime kad je vrijeme obroka. Mačke koje žive na otvorenom dobro se sjećaju granica svog područja, poznatih mačaka koje se pojavljuju na tom području, kao i opasnih pasa.



Zanimljivosti o mačkama

1. Prosječna maksimalna životna dob za kućnu mačku je 15 godina, dok je prosječna dob za mačke koje žive na ulici 3 do 5 godina.
2. Ukoliko je rep mačke u vašoj blizini, to znači da vam ona izjavljuje ljubav
3. Mačke vide u mraku.
4. Na svijetu postoji oko 500 milijuna domaćih mačaka (33 različite vrste).
5. Svaka mačka ima jedinstven otisak njuške, baš kao što ljudi imaju otisak prsta.
6. Studije pokazuju da, što se više obraćate svojoj mački, i ona će se sve više obraćati vama.
7. Mačke mogu proizvesti preko 100 vokalnih zvukova, dok psi mogu samo 10.
8. U životu, prosječna kućna mačka prede oko 10.950 sati. Brojne studije su pokazale kako zvuk koji mačke ispuštaju dok predu ima zdravstvene prednosti za ljude.
9. U mnogim testovima se pokazalo kako mačke uopće ne vole okus miševa.
10. U prosjeku, mačke provedu dvije trećine dana spavajući. To znači da je devetogodišnja mačka bila budna samo 3 godine svog života.
11. Mačka može trčati brzinom do 50 km/h (samo na kratkoj udaljenosti).
12. Najstarija mačka na svijetu, Crème Puff iz Austina, Texas, imala je 38 godina.
13. Mačje srce kuca dvostruko brže nego ljudsko - oko 110 do 140 puta u minuti.
14. Kad bi mačke mogle čitati, trebale bi im naočale! Izravno ispred očiju vide vrlo mutno, ali zato imaju izvrstan periferni vid, pa mogu detektirati i najmanje, vrlo udaljeno micanje.

Kravlje mlijeko nije dobro za mačke

Zabluda je da mačkama odgovara kravlje mlijeko. One ustvari vole vrhnje jer ima visoki udio masti. Stoga mačke osobito privlači svježe kravlje mlijeko, tek pomuženo. Međutim, kupovno mlijeko sadrži malo masnoća. Nekim se mačkama može sviđeti okus, ali mnogima je kupovno mlijeko teško probavljivo.

One se ne igraju, one love

Mačke se vole igrati s igračkama u obliku miša ili klupkom vune, jer se tada osjećaju kao da su u lovu. Kandžama će navaliti i gristi svoje igračke, baš kao da su ulovile pravi plijen. Mačke vole igračke koje izgledaju i kreću se poput malih životinja - miševa, ptice, pa čak i dlakave pauke. Igračke veličine miša stisnu čvrsto uz trbuh, a one veličine štakora drže šapama. Ovo su taktike koje mačke koriste u napadu na prave štakore kako bi smanjile rizik da ih štakor ugrize.

Kada mačka prede?

Mačke ne predu samo kad su sretnе. Neke, a možda čak i sve, šalju druge dvije poruke - jedna je da traži hranu od vlasnika, a druga je upozorenje kako je nešto boli. Kada predu, prenose jednostavnu poruku, da ne žele biti same.

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Ime i prezime: *Sara Vuković*

Nadimak: *Sarita* ☺

Škola i razred: *OŠ »Matija Gubec«, 4. a, Tavanĳut.*

Kako ti se zovu roditelji? *Jasmina i Stipan.*

Imaš li brata i sestru? *Da, imam. Maja - 12 godina, Luĳa – 6,5 godina, Lucija - 5 godina.*

Boja kose: *Baĳarno-crvena, do ramena i ravna je.*

Boja tvojih oĳiju? *Smeĳa, naoĳale nosim samo za blizinu.*

Što najĳešće oblaĳiš? *Helanke i majice.*

Imaš li hobi? *Pisanje pjesama i ĳitanje.*

Dodatne aktivnosti osim škole? *Da, bavim se folklorom.*

Jesi li osvojila neku nagradu? *Da, diploma i pohvalnica za natjecanje u pisanju pjesama »Poj riĳi materinske«.*

Omiljeni predmet u školi? *Hrvatsĳi i likovno.*

Što ųeliš postati kad narasteš? *Glumica...*

Kako se zovu tvoj najbolji prijateljica i prijatelj? *Kristina Crnĳović, Zdravĳo Ostrogonac i Ivan Skenderović...*

Omiljena boja: *Plava.*

Omiljeno jelo: *Pizza i palaĳinke.*

Vrlina i mana: *Strpljiva sam, a ponekad veoma tvrdoglava.*

Omiljeni glumac i glumica: *Ross Lynch i Laura Marano.*

Omiljeni filmovi: *Let it shine.*

Kada bi mogla biti lik iz crtiĳa, koga bi odabrala? *Pipi Dugu ĳarapu.*

Omiljeni pjevaĳ i pjevaĳica, odnosno grupa: *Little Mix i One Direction.*

Koju pjesmu najviše voliš slušati? *Little Mix »Word Up«.*

Omiljena knjiga i pisac: *»Najbolje drugarice zauvijek« Kelly McKain.*

Tko ti je uzor od poznatih osoba, a tko od manje poznatih? *Laura Marano i moja mama.*

Kada bi postojao vremeplov, u koje bi se doba vratila? *U doba kada je Isus hodao zemljom.*

Omiljeno mjesto na kojem si bila: *Novi Vinodolsĳi.*

Gdje bi voljela otputovati? *U London.*

Omiljena ųivotinja: *Papiga.*

Imaš li kuĳnog ljubimca? *Da. Papiga Poli.*

Na što si jutros prvo pomislila kad si se probudila? *Zašto moram ustati?*

Omiljeno doba dana: *Poslijepodne.*

Koja ti je omiljena rubrika u Hrĳku? *Knjiga baš za mene.*



Sara Vuković

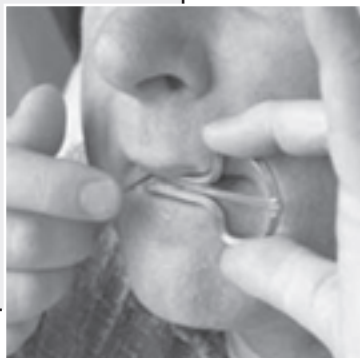


Što ćemo raditi danas?

DUDIT – neveselo mirovati, izgledati nemoćno, smrznuto (npr. dudi na kiši ko prebijen magarac)

ili:

DROMBULJAT – 1. svirati u drombulju; 2. u prenesenom značenju – lupetati, govoriti gluposti



NAŠE RIČI

Što je bolje:



DEKAT – tjerati upregnute konje (npr: dekam konje glavnim šorom)

ili

DIRINDŽIT – obavljati teške poslove, kulučiti, mučiti se

Slično zvuči, ali nije isto:

DUVNA - redovnica

i

DUVAK – nevjestina svadbena koprena (početkom XX. stoljeća pomalo potisnut)



DRAČ – bagrem

i

DRAČA – trn, bodlja, sve što bode



Priredila: Vesna Huska

HRVATSKI JEZIK HRVATSKI JEZIK HRVATSKI JEZIK HRVATSKI JEZIK HRVATSKI JEZIK

PADEŽI

U hrvatskome jeziku postoji 7 padeža. Imenica »padež« znači pad, padanje, jer se mislilo da riječ pada iz oblika u oblik kada se deklinira, tj. mijenja po padežima. Isto je značenje i u latinskome (casus - pad, padanje), kao i njemačkom jeziku (der Fall - pad i padež). Broj padeža u jezicima je različit. Njemački jezik ima 4, turski 6, ruski 6, finski 15, a gruzijski 23 padeža, no ima jezika i s još više padeža. Od padežnih imena nama su poznata: nominativ, genitiv, dativ, akuzativ, vokativ, lokativ i instrumental.

Upiši ime padeža pokraj njegova rednog broja.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

genitiv, instrumental, lokativ, akuzativ,

nominativ, vokativ, dativ



Piše: Vladan Čutura



Lucija Vukov, II.h, OŠ »Matko Vuković« Subotica



Dunja Vojnić Hajduk, III.c,
OŠ »Ivan Milutinović« Subotica



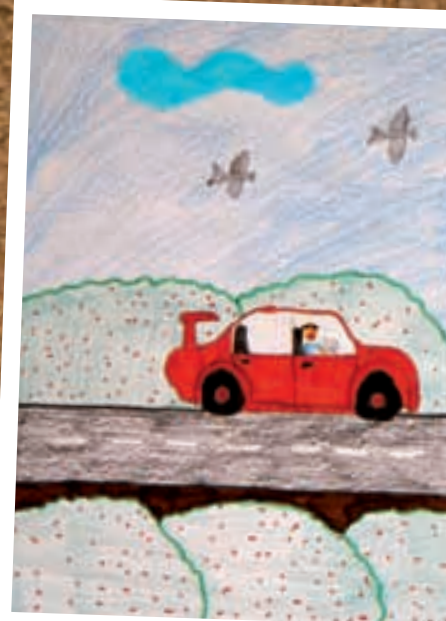
Davor Skenderović, V.e, OŠ »Ivan Milutinović« Subotica



Anja Davidović, III., OŠ »Pionir« Žednik



Josipa Horvacki, IV.b, OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin



Mihajlo Poljaković, III.,
OŠ »Pionir« Žednik



Tijana Petrović, IV.a,
OŠ »22 oktobar« Monoštor



Ivona Stantić, 6. god., vrtić »Bambi« Mala Bosna



Ružica Dulić, I.b, OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin



Veljko Nedić, IV.a,
OŠ »22 oktobar« Monoštor



Ana Kujundžić, II.h, OŠ »Matko Vuković« Subotica

Pišem ti pismo...

Danas ljudi veoma rijetko pišu pisma. Nekada je to bio uobičajeni oblik komunikacije među ljudima. Poštari su imali pune ruke posla i najčešće su rado dočekivani jer su donosili informacije, a danas najčešće donose račune, što i nije popularno. Međutim, postoji i virtualni način pisanja pisama, e-mailova, koji je danas iznimno rasprostranjen. Volite li i vi pisma?

1. Što svako pismo mora sadržavati?

- a) cvjetić
- b) smile
- c) adresu
- d) pozdrav roditeljima

2. Pišemo li pismo osobi koju osobno cijenimo, zamjenice TI, TVOJ, VI, VAŠ pišemo _____ slovom.

3. Na kraju pisma često se piše P.S. (latinski - post scriptum) što znači

- a) naknadno dodano
- b) zdravo
- c) pozdrav Hrcku!
- d) baš si smiješan!

4. Podcrtaj tri vrste pisama.

službeno, tugaljivo, javno, poslovno,
čangrizavo, hip-hop

7. Kada obilježavamo Svjetski dan pisanja pisama?

- a) 1. siječnja
- b) svaki dan
- c) na Hrckov rođendan
- d) 11. svibnja
- e) ne postoji takav dan

8. Dopuni rečenice ponuđenim riječima da iskazi budu točni.

tintom romantično nikada istrغانom rukom

- a) Tuđa pisma se _____ ne otvaraju.
- b) Pisma osobnog sadržaja pišu se _____ i _____, a nikada olovkom.
- c) Ljubavno pismo pisano na računalu nije nikada _____.
- d) Ni najboljim prijateljima ne možemo pisati na papiru _____ iz bilježnice.

5. Koja je Hrckova adresa? Napiši mu pismo.

6. Za sve postoji pravilo gdje se piše. Poveži parove.

mjesto i nadnevak	na prednjoj strani kuverte
adresa pošiljatelja pisma	pri vrhu pisma
adresa primatelja pisma	na poledini kuverte

Točni odgovori: 1. c) adresu; 2. velikim; 3. a) naknadno dodano; 4. službeno, javno, poslovno; 5. Trg cara Jovana Nenada 15/2, 24000 Subotica; 6. mjesto i nadnevak - pri vrhu pisma; adresa pošiljatelja pisma - na poledini kuverte; adresa primatelja pisma - na prednjoj strani kuverte; 7. d) 11. svibnja; 8. a) nikad, b) rukom i tintom, c) romantično, d) istrغانom.

Polivači na pikniku

10. svibnja 2014.

Marina, Svjetlana i ja smo osnovali klub! Ne znate Svjetlanu? Ni Marina ni ja je nismo baš dobro poznavale, jer je ona uvijek nekako po strani, sama. U petom razredu je došla u naš odjel i od onda nikako da si nađe mjesto »pod suncem«... Pošto smo Marina i ja ljubiteljice ☼ i ☼☼☼, kazale smo jedna drugoj – ne smijemo pustiti da netko bude tako sam i tužan zbog toga što nema prijatelje! Zvale smo je s nama skupljati cvijeće. Ona ne smije često izlaziti, jer joj teško ide učenje. Povjerila nam je kako je mama tjera da ima dobre ocjene, a njoj je to preteško. Smije izaći van tek kad dovrši zadaću, ali to bude tek navečer. Zato su nam dani oko Uskrsa bili – bingo!

Neki su dečki iz odjela pitali nas cure čekamo li polivače. Osobno, mislim da je to više za stare tete ili velike djevojke, a mi da smo još male za to. Bilo bi mi jako čudno da k meni dođu neki dečki-polivači u moju sobu! Što bih ja s njima govorila, kad i u školi porazgovorimo samo dvije-tri riječi, i to najčešće o zadaćama, koji imamo idući sat i tako... Svjetlana nam je stidljivo povjerila kako ona baš ne voli taj dan, jer je jako skupo nakupovati naranče za sve koji dođu, pa ona uglavnom ima samo jaja i to ona obična, kuhana i bojena u lukovini. Katja je na velikom odmoru svima pokazala sliku na mobitelu s jajima koja je pripremila za svoje polivače – sva metalik plava s ružicama od slame. Pošto ni Marina ove godine nije čekala polivače (baka joj je u Velikom tjednu umrla ☹), nas tri smo smislile plan: košarice, u njima sendviči, voćni čajić i kolači, i naravno – vazica za jorgovan, zumbule i đurđice, meni omiljene, pa na piknik na klupe u parkiću!

Kako smo se lijepo najele, napile i ispričale!!! Sve je bilo prekrasno, ☼ je sijalo, ☼☼☼ mirisalo, mi tri prijateljice se smijale... Onda su naišli Tin, Sven i njihov slatki bratić Fran. Išli su u polivače, sve očesljani i dotjerani. Prišli su nam. Sven svira s Marinom u orkestru, pa je dobro poznaje. »Hej, lipe cure«, veselo je kazao, »možemo vas politić?« Svjetlana je već zgrabila malog slatkog Frana, jer ona jako voli malu djecu (i ona je srećnica sa sesticom bebom!!!), a klinci nju još više. Tako se Tin našao preda mnom i kazao: »Ja baš nisam tip za običaje... al' ti si li pa cura, a nas mama poslala tetama. Može malo finog cvjetnog mirisa?«

Nasmiješila sam se i kimnula. »Samo, jaja smo pojele, od naranči napravile kolač – imamo samo cvijeće!« Svi smo se nasmijali. Dečke smo zakitili – Marina Svena zumbulom, ja Tina đurđicama, dok je Svjetlana dala Franu kolačić. Najljepši Vodení ponedjeljak – pod suncem!!!! ☺

Kristina

TEEN PRIČA

Đurđice...

Baš me nešto stigle obveze... Sve kasnije liježem, jer zbilja će brzo kraj škole, a ima PAR ocjena koje treba popraviti. Već sam se uvjerio kako je, kad Sven počne učiti svaki dan nešto, onda zbilja krajnje vrijeme.

Prošao Uskrs, polivači... Nije mi se dalo ići, ali vidio sam kako je tati dosadilo voditi nas i slušati uvijek iste razgovore s tetama i kumama... Predložio sam Svenu da pođemo bajkovima i na smjenu vozimo Frana – samo na par mjesta. Ostavili smo tatu i mamu malo same ☺, pa su se malo opustili i odmorili od nas. Kad smo stigli, bilo je još i vremena za komp, jer se Fran toliko umorio, najeo i napio, da je slatko zaspao već predvečer – još na obratzima s malo čokolade. Bio je to sasvim lijep dan, ali mislim kako mi je bilo ipak naj kad smo sreli curke iz škole, tu u parku. Totalno su luckaste – sve naše cure sjede kod kuće i guše se u mirisima raznih parfema, a njih tri – vani uživaju! Ma, prave su... Meni je Kristina zakvačila na košulju onaj bijeli cvijet, ne znam kak se zove... Da – đurđice. Baš dobro mirišu. Sljedećeg dana sam pitao mamu mogu li se one prešati, a ona je rekla kako ne zna, neka pokušam. Smijuckala se, pa sam brzo otišao. Pokušao sam – vidjet ću hoće li uspjeti. Stavio sam u »Moju prvu enciklopediju« – to smo Sven i ja prerasli, a Franu još ne treba. Ako bude dobro kad se potpuno spreša, dat ću Kristini, ona to voli...

Svaki dan vježbam malo ujutro, malo navečer i trudim se što više hodati, trčati i naravno – skejtati. Već vidim rezultate, mogu vam reći. Nekako sam se probudio. Bolje se osjećam, imam više volje, čak i za pomoći mami i tati. Kao da mi se i koža popravila nešto – svaki se dan tuširam i umivam bebi sapunom, pa mi više nije tako masna koža. I Sven vježba sa mnom – sad malo češće i pričamo. Baš je cool...

Tin

Piše: Vesna Huska

Brkovi za svakoga



Ah, kako dobri, uvijeni brkovi! Znete li čiji? Sliče brkovima Antuna Gustava Matoša – književnika čiji je djed Grga živio u Plavni, čiji se otac Antun rodio u Plavni. Matoš je umro prije sto godina i o njemu su djeca u Plavni čula zanimljivu priču, a najviše su ih se dojmili njegovi brkovi po kojima je prepoznatljiv.

Radionica na kojoj su djeca izradila mnogo brkova, izrezala njegove stihove i sve to podijelila svima prisutnima, održana je u okviru VI. dana A. G. Matoša i dr. Josipa Andrića u nedjelju, 27. travnja 2014. godine. Svima su brkovi odlično stajali, a malo su preveliki bili najmlađem Filipu. Brkove su svi stavili i pročitali Matoševe stihove koje su potom kao uspomenu ponijeli kući. Radionicu je vodila Katarina Čeliković uz pomoć Ane Jurišić, Augustina i Martine, a dobrog raspoloženja nije manjkalo. Najveselije je bilo kada su i odrasli stavili brkove i dobro se nasmijali glumeći tako Antuna Gustava Matoša!

K. Č.





Međunarodni dan obitelji

Draga djeco, što je to obitelj? Koliko nam je važna? Tko je sve čini? Vjerujem kako već znate odgovore na ova pitanja i da ih možda ne cijenite jer imate obitelj. Ako netko ostane bez one prave obitelji, bude mu teško... Kako je cijeli svijet shvatio važnost ove cjeline, **Međunarodni dan obitelji obilježava se 15. svibnja**. Zato dragi prijatelji učinite sve da obitelj, čiji ste i vi dio, duuuugo, duuuugo živi...

Moja obitelj



Matea Miković, vrtić »Marija Petković - Sunčica«

SRCE

U srcu moje mame
i moje srce kuca.
Kad njeno kucne - tak
moje se čuje - tik.

Njeno je oko toplo
k'o oko žutog sunca
i u tom toplom oku
stanuje i moj lik.

Dragan Lukić

BIRAM TEBE, TATA

Čim pribavim nalivpero
i komadić lista,
objavit ću pravi oglas,
da stvar bude čista.

Teta roda nek' me spusti
točno ispred vrata
iza kojih živi onaj
nasmijani tata.

Poželjno je da je pošten,
veseo i snažan,
u napadu da je spretan,
u obrani važan.

Mora znati par igara,
dva trika i basnu,
za usnule noćne sate
uspavanku kasnu.

Taj će znati što i kako
za bebu se sprema.
Još mu dajem dva-tri dana.
Više od tog nema.

Al' nek' mu je u životu
važnije od svega:
od svih tata na planetu
ja baš biram njega!

Natali Šarić

Ekološki kviz »LIJEPA NAŠA«

Poznati ekološki kviz »Lijepa naša« održan je od 25. do 27. travnja u Zagrebu u Hrvatskoj. I ove godine sudjelovali su i naši prijatelji, koji su predstavljali hrvatsku manjinu iz Srbije na ovoj svehrvatskom Eko kvizu. Na natjecanju su sudjelovale tri osnovne škole iz Vojvodine: OŠ »Matko Vuković« iz Subotice, OŠ »Vladimir Nazor« iz Đurđina i OŠ »Ivo Lola Ribar« iz Plavne. Svaku ekipu (školu) predstavljala su 4 učenika i to po jedan učenik od V. do VIII. razreda. Sudionici kviza svoje znanje su pokazali u pisanom dijelu (testu), te prikazom ostvarenog praktičnog rada učenika pod motom »Istražili smo – uradili smo – predlažemo«, isključivo kroz PowerPoint prezentaciju. Mislim da svi već znate pravila, no nije na odmet spomenuti ih. Pisanom dijelu natjecanja i prezentaciji praktičnog



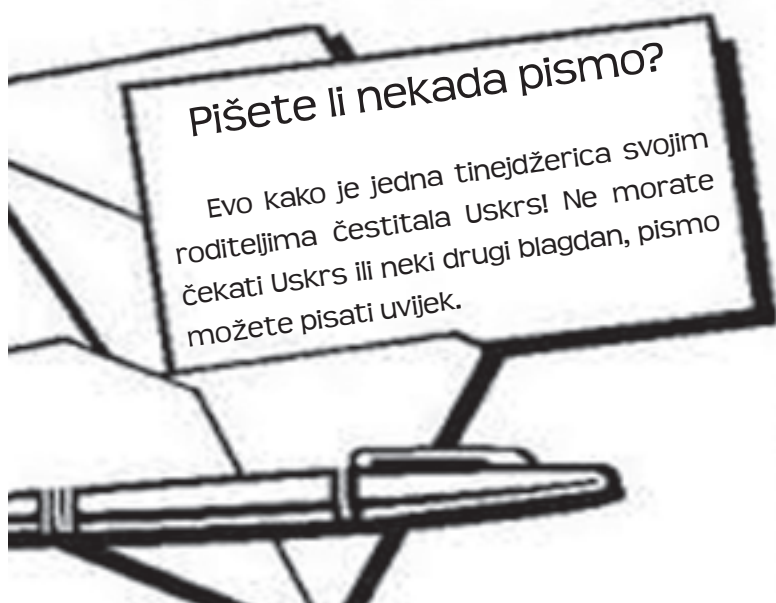
rada pristupaju sve natjecateljske ekipe, dok u usmenom - završnom dijelu sudjeluju samo 5 prvoplasiranih ekipa. Učenici su se natjecali u 4 oblasti: priroda, biologija, kemija i geografija. Učenike iz Vojvodine vodili su i bodrili nastavnici: Vesna Biljan-



ski, Terezija Vidaković Mukić i Nermína Košutić. Natjecanju je prisustvovala i Anđela Horvat, članica IO HNV-a zadužena za obrazovanje, koja je sudjelovala i na okruglom stolu koji je održan u sklopu ovoga natjecanja, gdje su se predstavnici Hrvata iz Bosne i Hercegovine, Mađarske, Crne Gore i Srbije susreli s predsjednikom udruge »Lijepa naša« dr. Antom Kutle.

Jasno nam je svima da su naši predstavnici tijekom svog boravka u Zagrebu, pokraj naprezanja moždanih vijuga i pokazivanja svoga znanja, prošetali Zagrebom te se upoznali sa znamenitostima glavnoga grada Hrvatske. Blago njima...

Ž. V.



Pišete li nekada pismo?

Evo kako je jedna tinejdžerica svojim roditeljima čestitala Uskrs! Ne morate čekati Uskrs ili neki drugi blagdan, pismo možete pisati uvijek.

Čestitka roditeljima!

Dragi moji, sretan vam Uskrs!

Ovo je blagdan koji zahtijeva potpunu predanost, veselje i iskrenost, koju mi gradimo godinama u našoj obitelji. U stvari, mi gradimo nešto veće. Zajednicu. Iako često puta skrećemo s naših puteva, do sada smo se uvijek vraćali na prvobitnu stazu. No, nije ovo tema o kojoj sam htjela pisati. Zapravo, želim nešto sasvim drugačije. Želim vam zahvaliti! Zahvaliti mami, za proteklih 15 godina provedenih sa mnom. Za strpljenje i nježnost. Želim zahvaliti tati na ulasku u moj život, i za prilagođavanje mome načinu života. Želim da oboje znate koliko mi značite. Zaista... Oboje... I često se desi da vam krenem trčkarati po živicima, ili vam se pentrati po glavi, ali to ne radim iz loše namjere. To su mahinalne pogreške, baš kao što su i brzoplete riječi, u kojima sam, koliko vidim, jako dobra. Takve stvari bih voljela da mogu izbrisati iz zbirke svojih fenomenalnih poteza koje, naglašavam, treba izbrisati. Okej, možda ne baš izbrisati, ali poboljšati ponašanje mi se čini kao moguća stvar. Eto, pokušat ću se malo spustiti na zemlju, pribitati, prihvatiti da nisam najpametnija na ovom svijetu, i ponovno početi zahvaljivati Bogu i vama na datom životu!

Sretan Uskrs !!!

Vaša Ivana

Hrckovi detektivi



Nagrađeni

1. Andrej Forgić, II.b, – OŠ »22. oktobar« Bački Monoštor
2. David Mačković, I.h, – OŠ »Matko Vuković« Subotica
3. Valentina Ostrogonac, II.a, – OŠ »Matija Gubec« Tavankut
4. Boris Kolar, IV., – OŠ »Sremski front« Sot
5. Ivan Vuković, II.a, – OŠ »Matija Gubec« Tavankut
6. Emilija Horvat, IV.b, – OŠ »Bratstvo-jedinstvo« Bezdan
7. Ana Rukavina, I.c, – OŠ »Ivan Milutinović« Subotica
8. Luka Pajić, IV.a, – OŠ »Ivan Milutinović« Subotica
9. Mihaela Dulić, IV.b, – OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin
10. Ana Domić, IV.b, – OŠ »Ivan Goran Kovačić« Sonta

Nagradno pitanje

Kako drugačije možemo zvati drvo bagrema?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Vitaminska duga

Priprava:

Sve voće izrezati na ploške ili komadiće. Odabrati veliki okrugli pladanj (tanjur). S jedne strane postaviti posudicu s krumpir šećerom, a s druge s medom (posudice predstavljaju oblak).

U polukrug redati najprije jagode, potom po istom principu u novi red poredati kriške naranče, banane, zatim kivi, kupine i borovnice.

Pozvati prijatelje na vitaminsku dugu i druženje.

Možete koristiti i drugo voće duginih boja.

»Vitaminsku dugu« je za vas pripremila Dunja Vojnić Hajduk, učenica III. c razreda OŠ »Ivan Milutinović« u Subotici. Dunja je veoma aktivna i svestrana djevojčica. Ide na folklor u HKC »Bunjevačko kolo«, uči engleski jezik u »Helen Doron« školi, pri školi pohađa plesno-dramsku sekciju, trenira odbojku, te pjeva u školskom zboru i u zboru pri župi »Isusovo uskrsnuće«. Jako voli sve što ima veze s prirodom, pa svima preporučuje ovu prirodnu i zdravu slasticu.



Vrijeme priprave:
10 minuta

Potrebni sastojci:
banane



med
krumpir šećer
jagode



kivi



kupine



borovnice



naranče



Priredila: B. I.

Jeste li znali?

– Čovjek tijekom života u prosjeku pojede osam pauka za vrijeme spavanja!

– Svoj rođendan dijelite s više od devet milijuna ljudi na svijetu!

– Najjači mišić u ljudskom tijelu je jezik!

– Djeca brže rastu u proljeće nego li u bilo koje drugo godišnje doba!



– Jedna vrsta crva u Australiji naraste i do 3 i pol metra u dužinu!



– Mačke mogu proizvesti preko 100 glasovnih zvukova, dok psi mogu samo oko 10!

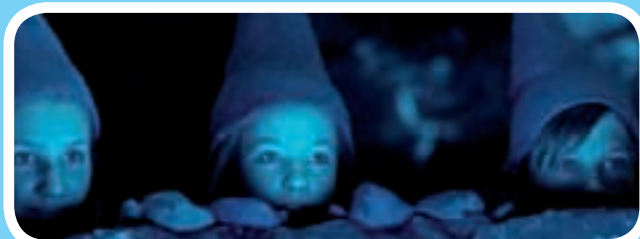


– Prosječna muha živi oko mjesec dana!

– Albert Einstein nije nikada nosio čarape!

Čarobno srebro

Princeza Plava Ruža maleni je gnom koji živi duboko u norveškim planinama. Mala skupina gnoma odgovorna je za prijelaz iz dana u noć. Taj se trenutak naziva čarobni sat, a omogućava ga čarobno



srebro koje ti gnomi posjeduju. Kada dođe do krađe tog srebra, na svijet pada vječna tama. Princeza Plava Ruža kreće na veličanstveno putovanje kako bi vratila srebro i izbacila svijet iz vječne tame.

Čiča miča, (ne)sretna je priča 2

Snjeguljica je princeza zemlje bajki, te se radije druži sa svojim tinejdžerskim prijateljicama Crvenkapicom i Zlatokosom nego što pomaže seljacima. No, Snjeguljica se nađe u smrtnoj opasnosti kada njenog oca, dobroćudnog kralja Colea, šarmira zla vještica Lady Vain, koja ima samo jedan cilj - zavladata kraljevstvom.

Hotel za pse

U ovoj obiteljskoj pustolovnoj komediji upoznajemo Andi i njezina mlađeg brata Brucea. Oni žive u stanu u kojem su kućni ljubimci strogo zabranjeni i ponestaje im načina da skriju svoga vječno glavnog psa Fridaya. Kada slučajno nale-



te na napušteni hotel koji je već udomio nekoliko snalažljivih latalica, Andi na pamet padne izvrсна ideja. Kako bi svakodnevne stvari pretvorila u mehanička čuda ona se oslanja na Bruceov mehanički genij, a uz pomoć nekolicine prijatelja iz susjedstva oronuli hotel pretvara u čarobni pseći raj, ali ne samo za Fridaya, nego i za svakog latalicu kojeg mogu pronaći...

1. U osam smjerova pronadi i precrtaj pojmove: KOKOŠ, VRT, ZDRAVLJE, VLAK, ZUB, VINOGRADARSTVO, LED, OM, KROV, ORUĐE, DO, OVCA, KUĆA, MIŠ, PLES, LANE, GUSKA, PATKA, IZLET, RAD, KRTICA, REP, KUKAC, PČELE, KUKURUZ, LISICA, PRUGA, HOBI, KIŠA, LIJESKA, LJEKARNA, MARMELEDA, RATARI, RUBAC, SKUŠA, PET, KRV, STROJ, TEST, UDOVI, ROJ, USTA, MASLAČAK, KAT, NAOČALE, RODA, CVIJEĆE.

Preostala slova dat će konačno rješenje.

Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerkе.



O	B	U	Z	O	A	K	T	A	P	L
R	V	D	O	V	A	D	O	R	I	P
U	E	C	S	T	S	NJ	E	S	E	G
B	Ć	J	A	S	U	K	I	T	I	E
A	E	O	R	R	O	C	U	V	LJ	L
C	J	R	E	A	A	R	O	Š	V	A
Š	I	T	P	D	K	D	U	L	A	Č
O	V	S	R	A	U	R	A	Đ	I	O
K	C	A	Š	R	C	K	V		E	A
O	D	I	A	G	A	G	U	R	P	N
K	M	I	S	O	A	C	I	T	R	K



A	N	E	D	T
Ć	I	A	V	S
U	V	O	M	E
K	R	Z	K	T
K	K	T	D	U
	R	U	P	R
V	U	R	K	LJ



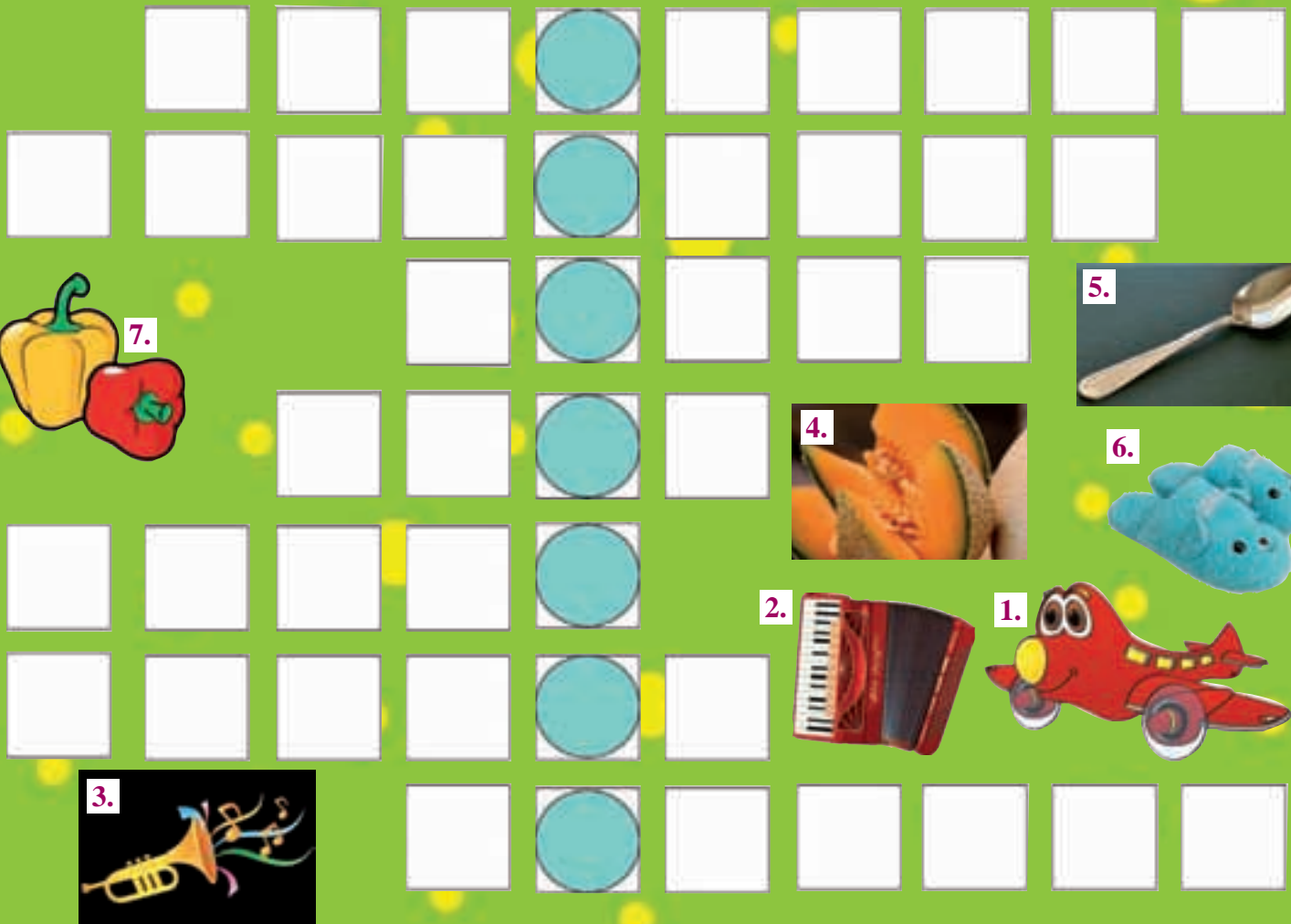
J	O	R	E	M	T	P
K	A	T	N	A	E	L
A	A	A	A	R	L	E
A	A	U	K	V	C	L
T	T	A	R	A	LJ	A
A	S		K	U	N	E
R	U	S	K	R	Z	H
I	U	I	A	K	O	D
G	Š	K	A	B	O	E
A	E	T	I		M	L
LJ	K	A	Č	A	L	S

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.



Školski kut



Pita tata malog Ivana:

- »Kako stojiš u školi?«
- »Dobro tata, svaki dan u drugom kutu!«

Bakina bolest

Kaže učiteljica: - »Josipe, jučer opet nisi bio u školi!«

- »Baka mi je bolesna!«
- »Svaki put kada izostaneš iz škole, tebi je baka bolesna. Ne vjerujem u to.«
- »Jeste, učiteljice, i mi sumnjamo da baka glumi.«

Opera

Mali Ivica prvi put sjedi u publici i sluša operu.

- »Mama, tko je onaj koji maše štapom?«
- »Dirigent.«
- »A zašto prijeti onoj teti?«
- »Ma ne prijeti joj!«
- »A zašto onda ona vrišti?«

Zec i lovac

Pitali su zeca:

- »Zeko, koja ti je najveća želja?«
- »Naučiti igrati šah!«
- »Zašto baš šah?«
- »Da pojedem lovca!«



Jež i kaktus

Što kaže jež kad dira kaktus?

- Kako imate mekanu kožu.

Muha i pauk

Zove pauk muhu na mobitel.

Muha odgovara:

- »Ne čujem te, nisam u mreži.«



Nogometna groznica

Tekst: Slađana Tikvički
Crtao: Petar Tikvički

